EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.6.2021.
COM(2021) 332 final

2021/0160 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Luksemburga

{SWD(2021) 159 final}

2021/0160 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Luksemburga

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost[1], a posebno njezin članak 20.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Pandemija bolesti COVID-19 narušila je gospodarstvo Luksemburga. Bruto domaći proizvod po stanovniku (BDP po stanovniku) Luksemburga u 2019. iznosio je 328 % prosjeka EU-a. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2021. realni BDP Luksemburga u 2020. pao je za 1,3 % i očekuje se da će se u 2020. i 2021. kumulativno povećati za 3,1 %. Dugotrajniji aspekti s učinkom na srednjoročne gospodarske rezultate posebno uključuju relativno niske stope aktivnosti, prvenstveno starijih radnika, te manjak kvalificirane radne snage, pogoršan rastom cijena nekretnina, koji sprečava poduzeća da u potpunosti iskoriste prilike za diversifikaciju gospodarstva koje nude zelena i digitalna tranzicija.

(2) Vijeće je 9. srpnja 2019. i 20. srpnja 2020. Luksemburgu uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Luksemburgu posebno preporučilo da i. poduzme sve potrebne mjere kako bi učinkovito odgovorio na pandemiju, održi gospodarstvo i pruži potporu oporavku koji će uslijediti, a kada to gospodarski uvjeti dopuste, provodi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja; poveća otpornost zdravstvenog sustava osiguravanjem odgovarajuće dostupnosti zdravstvenih radnika i ubrza reforme za poboljšanje upravljanja zdravstvenim sustavom i e-zdravstvom; ii. ublaži posljedice krize za zaposlenost, posebno vodeći računa o osobama koje su u teškom položaju na tržištu rada; iii. osigura učinkovitu provedbu mjera kojima se podupire likvidnost poduzeća, posebno MSP-ova i samozaposlenih osoba, da prednost već razrađenim projektima javnih ulaganja i promiče privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva, usmjeri ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, posebno u održivi promet i održivu izgradnju te čistu i učinkovitu proizvodnju i uporabu energije, i tako doprinese postupnoj dekarbonizaciji gospodarstva te potiče inovacije i digitalizaciju, posebno u poslovnom sektoru. iv.

[1] SL L 57, 18.2.2021., str. 17.–75.

osigura učinkovit nadzor i provedbu okvira za sprečavanje pranja novca kad je riječ o stručnjacima koji pružaju usluge trustovima i trgovačkim društvima te investicijske usluge i poduzme odlučnije mjere za uklanjanje obilježja poreznog sustava koja olakšavaju agresivno porezno planiranje, posebno putem isplata rezidenata prema nerezidentima. Nakon što je ocijenila napredak u provedbi tih preporuka za Luksemburg u trenutku dostave plana za oporavak i otpornost, Komisija je zaključila da je preporuka da se u skladu s općom klauzulom o odstupanju poduzmu sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti u potpunosti provedena. Postignut je znatan napredak u vezi s preporukom o potpori likvidnosti poduzeća i preporukom o pojačanom financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja za potporu oporavku gospodarstva.

(3) [Vijeće je u preporuci o ekonomskoj politici europodručja[2] državama članicama europodručja preporučilo da i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost poduzmu mjere kojima se, među ostalim, osigurava usmjerenost politika na potporu oporavku i dodatno jača konvergencija, otpornost te održiv i uključiv rast. Vijeće je preporučilo i da se jačaju nacionalni institucionalni okviri, osigura makrofinancijska stabilnost, dovrši ekonomska i monetarna unija i jača međunarodna uloga eura.] [Ako se Preporuka Vijeća ne donese do donošenja Provedbene odluke Vijeća, molimo izbrišite ovu uvodnu izjavu].

(4) Luksemburg je 30. travnja 2021. u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji dostavio svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost. Plan je uslijedio nakon postupka savjetovanja, provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Nacionalna odgovornost za planove za oporavak i otpornost temelj je za njihovu uspješnu provedbu, trajni učinak na nacionalnoj razini i vjerodostojnost na europskoj razini. Na temelju članka 19. te uredbe Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi.

(5) Planovima za oporavak i otpornost trebali bi se nastojati ostvariti opći ciljevi Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 i Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Planovi bi trebali promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije doprinoseći šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

(6) Provedba planova za oporavak i otpornost država članica bit će koordinirani napor u smislu ulaganja i reformi u cijeloj Uniji. Koordiniranom i istodobnom provedbom tih reformi i ulaganja te provedbom prekograničnih projekata te će se reforme i ulaganja međusobno jačati i stvoriti pozitivan učinak prelijevanja u cijeloj Uniji. Stoga će otprilike jedna trećina učinka Mehanizma za oporavak i otpornost na gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta u državama članicama proizaći iz prelijevanja iz drugih država članica.

[2] Čeka se konačno donošenje u Vijeću, nakon potvrde Europskog vijeća. Tekst koji je 16. prosinca 2020. dogovorila Euroskupina dostupan je na: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/hr/pdf

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

(7) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) i odjeljkom 2.1. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241, uzimajući u obzir specifične izazove i dodijeljena financijska sredstva dotične države članice.

(8) Luksemburg je u planu za oporavak i otpornost predstavio velik broj ulaganja i reformi. Osim toga, Luksemburg planira potporu u okviru Uredbe (EU) 2021/241 nadopuniti dodatnim nacionalnim sredstvima za provedbu ulaganja i reformi uključenih u plan. To Luksemburgu omogućuje uključivanje mjera kojima se razumno doprinosi šest stupova iz članka 3. te uredbe unatoč ograničenom maksimalnom financijskom doprinosu.

(9) Mjere koje je Luksemburg odabrao imaju snažan naglasak na zelenoj i digitalnoj tranziciji, s klimatskim doprinosom od 60,9 % i digitalnim doprinosom od 31,6 %, što je znatno iznad predviđenih minimalnih dodijeljenih sredstava od 37 % odnosno 20 %. I zelene komponente plana za oporavak i otpornost općenito su u skladu s Nacionalnim energetskim i klimatskim planom Luksemburga, a neki projekti predloženi u planu dio su širih strategija, npr. strategije za gospodarstvo utemeljeno na znanju. Plan za oporavak i otpornost ima i relativno snažnu socijalnu dimenziju (vještine, zdravstvo i stanovanje) i time jača ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Luksemburg

(10) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) i odjeljkom 2.2. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241, očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost doprinijeti djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela izazova (ocjena A) utvrđenih u relevantnim preporukama za Luksemburg, uključujući njihove fiskalne aspekte, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.

(11) Za preporuke koje se odnose na izravni odgovor fiskalne politike na pandemiju može se smatrati da su izvan opsega plana za oporavak i otpornost Luksemburga, neovisno o tome što je Luksemburg općenito primjereno i dostatno odgovorio na izravnu potrebu za potporom gospodarstvu fiskalnim mjerama u 2020. i 2021., u skladu s odredbama opće klauzule o odstupanju.

(12) Plan sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Luksemburgu u okviru europskog semestra u 2019. i 2020. u području i. politika tržišta rada (rješavanje problema neusklađenosti vještina, jačanje zapošljivosti starijih radnika), ii. otpornosti sustava zdravstvene skrbi, iii. povećanja dostupnog stanovanja, iv. zelene tranzicije (ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, održivi promet, zaštita okoliša i bioraznolikost), v. digitalne tranzicije (poboljšanje povezivosti i digitalnih vještina stanovništva te poticanje digitalizacije poduzeća i javne uprave), vi. učinkovitog nadzora i provedbe okvira za sprečavanje pranja novca.

(13) Velik doprinos razvoju vještina daju ulaganja u programe strukovnog osposobljavanja za tražitelje zaposlenja i radnike koji rade po programu skraćenog radnog vremena. Ti programi strukovnog osposobljavanja trebali bi doprinijeti i ublažavanju učinka krize

na zaposlenost. Plan uključuje i dopunsku reformu kojom bi se trebali osmisliti dodatni programi strukovnog osposobljavanja za najperspektivnije profile radnih mjesta.

(14) Očekuje se da će se otpornost i upravljanje zdravstvenim sustavom ojačati reformama i ulaganjima usmjerenima na rješavanje nekih od strukturnih problema zdravstvenog sektora u Luksemburgu – manjka zdravstvenih djelatnika i potrebe da se poveća učinkovitost zdravstvenog sustava – osobito njegovom digitalizacijom. Reforma čiji je cilj izmjena propisa koji se odnose na kompetencije niza zdravstvenih djelatnika trebala bi povećati privlačnost radnih mjesta u zdravstvu i odgovoriti na manjak zdravstvenog osoblja u kontekstu sve veće potražnje za skrbi. Ulaganja bi trebala pomoći i u digitalizaciji zdravstvenog sektora imajući na umu interoperabilnost. Jedinstveni digitalni registar za zdravstvene profesije trebao bi omogućiti upravljanje podacima o zdravstvenim djelatnicima u Luksemburgu, omogućiti kratkoročna i srednjoročna demografska predviđanja i bolje utvrđivanje potrebe za liječnicima prema području specijalizacije i zemljopisnom području. To bi trebalo olakšati predviđanje područja s manjkom stručnjaka. Razvoj telesavjetovanja također je način za ograničenje pritiska na zdravstvene djelatnike smanjenjem potrebe za fizičkim putovanjima u kontekstu pandemije bolesti COVID-19.

(15) Plan za oporavak i otpornost trebao bi doprinijeti poboljšanju održivosti prometa. Uključuje reformu kojom se promiče kupnja vozila s nultim ili niskim emisijama među javnim naručiteljima i tijelima te ulaganje u daljnje uvođenje mreže mjesta za punjenje električnih vozila u cijeloj zemlji.

(16) Zaštita prirodnog okoliša i bioraznolikosti provodi se mjerama kojima se općine potiču na ulaganje u poboljšanje stanja prirodnog okoliša i biološke raznolikosti svojih urbanih, otvorenih, vodnih i šumskih područja.

(17) Povećanje stambene ponude trebalo bi se poduprijeti ulaganjima i reformama, prvenstveno jačanjem poticaja i uklanjanjem prepreka gradnji. Zakonodavna preinaka pakta o stanovanju trebala bi potaknuti općine da omoguće cjenovno pristupačno stanovanje. Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u okviru ulagačkog projekta „Neischmelz” trebala bi poduprijeti stvaranje nove stambene četvrti te doprinijeti čistoj proizvodnji energije.

(18) Plan za oporavak i otpornost sadržava ulaganja u digitalizaciju i inovacije te doprinosi digitalnoj tranziciji. Programi za osposobljavanje Buduće vještine i Digitalne vještine usmjereni su na razvoj digitalnih vještina. Ulaganja u interoperabilni digitalni registar zdravstvenih djelatnika te telemedicinu trebala bi poduprijeti digitalizaciju zdravstva. Mjere za promicanje gospodarstva temeljenog na podacima povećat će sigurnost osobnih podatka primjenom izrazito inovativnih ultrasigurnih kvantnih komunikacijskih rješenja. Djelotvornost i učinkovitost javnih uprava i njihovih usluga trebali bi se povećati njihovom digitalizacijom i poboljšanjem njihove interoperabilnosti.

(19) Plan sadržava i brojne reforme kojima se podupire odgovor na preporuku za Luksemburg u kojoj se Luksemburg poziva da osigura učinkovit nadzor i provedbu okvira za sprečavanje pranja novca kad je riječ o stručnjacima koji pružaju usluge trustovima i trgovačkim društvima te investicijske usluge. Te su reforme osmišljene kako bi se ojačao okvir za sprečavanje pranja novca i njegova provedba, bolje koristili registrirani podaci o pravnim osobama, bolje razumjeli rizici pranja novca i financiranja terorizma kao temelj za ciljane mjere ublažavanja te kako bi se pojasnile

primjenjive sankcije. Osim toga, režim koji se primjenjuje na pružatelje usluga trustovima i trgovačkim društvima preispitat će se i ojačati izmjenom relevantnog zakonodavstva.

(20) Plan uključuje zakonodavnu mjeru kojom se zabranjuje odbitak isplata naknada za autorska prava i kamata prema nekooperativnim poreznim jurisdikcijama, koja je stupila na snagu 1. ožujka 2021. Međutim, ta mjera odgovara provedbi sporazuma postignutog na razini Vijeća EU-a u prosincu 2019. koji se primjenjuje na sve države članice, neovisno o tome jesu li dobile preporuku za rješavanje problema agresivnog poreznog planiranja u kontekstu europskog semestra.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

(21) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) i odjeljkom 2.3. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala za rast, otvaranje radnih mjesta i ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Luksemburga, za što je ključno unutarnje tržište koje dobro funkcionira, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim promicanjem politika za djecu i mlade, te na ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, i time ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju i konvergenciju u Uniji.

(22) Simulacije službi Komisije pokazuju da plan ima potencijala za povećanje BDP-a Luksemburga za 0,5 % do 0,8 %[3] BDP-a do 2026. Plan za oporavak i otpornost sadržava znatan broj reformi i ulaganja kojima će se ublažiti učinak krize, ojačati potencijal rasta Luksemburga te njegova ekonomska, socijalna i institucionalna otpornost. Očekuje se da će se ulaganjima i reformama u okviru plana promicati oporavak koji je u skladu sa zelenom i digitalnom tranzicijom. Očekuje se i da će reforme i ulaganja doprinijeti rješavanju problema trajnog nedostatka kvalificirane radne snage, što je ograničavajući čimbenik za rast i ulaganja, posebno u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija i zdravstva. Konkretno, plan sadržava nekoliko mjera kojima se tražiteljima zaposlenja pružaju kontinuirani internetski programi osmišljeni za razvoj digitalnih vještina i drugih vještina za budućnost, koje je izradila reformirana Agencija za razvoj zapošljavanja (ADEM) radi povećanja mogućnosti zapošljavanja. Očekuje se da će druge mjere šire strategije digitalnog upravljanja doprinijeti olakšavanju digitalne integracije u privatnom sektoru, prvenstveno stavljanjem iskustva korisnika u središte pozornosti. Mjere uključene u plan podupiru i bolju dostupnost stanovanja, čišće i učinkovitije prijevozne sustave i bolju dostupnost i kvalitetu zdravstvenog sustava.

(23) Plan za oporavak i otpornost predviđa znatna ulaganja radi svladavanja socijalnih izazova i poboljšanja socijalne kohezije te integracije ranjivih skupina. Konkretno, jedna mjera iz plana uključuje ciljnu vrijednost za sudjelovanje starijih radnika kako bi se potaknulo njihovo sudjelovanje i olakšala integracija na tržištu rada osoba kojima vjerojatno nedostaju najnovije digitalne vještine. Cilj je plana postići jedan od glavnih ciljeva Akcijskog plana za europski stup socijalnih prava za EU do 2030., tj. da do 2030. najmanje 60 % svih odraslih osoba svake godine sudjeluje u osposobljavanju.

[3] Te simulacije uzimaju u obzir cjelokupni učinak instrumenta NGEU, koji uključuje i financiranje za ReactEU te povećanje sredstava za Obzor, InvestEU, Fond za pravednu tranziciju, ruralni razvoj i RescEU. Te simulacije ne uključuju mogući pozitivan učinak strukturnih reformi koji može biti znatan.

Osim toga, očekuje se da će ulaganja iz plana za jačanje zdravstvenog sustava koristiti najranjivijim osobama. Time bi se trebalo doprinijeti i provedbi europskog stupa socijalnih prava i socijalnoj koheziji poboljšanjem dostupnosti zdravstvene skrbi u slabije pokrivenim područjima.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

(24) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) i odjeljkom 2.4. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost osigurati da se nijednom mjerom (ocjena A) za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća[4] (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).

(25) Luksemburški plan za oporavak i otpornost uključuje sustavnu ocjenu svake mjere u odnosu na načelo „ne nanosi bitnu štetu”. Na temelju dostavljenih informacija, npr. obrazloženja načina na koji se primjenom postojećeg zakonodavnog okvira EU-a i Luksemburga izbjegava nanošenje bitne štete, može se ocijeniti da će mjere biti u skladu s tim načelom.

Doprinos zelenoj tranziciji i bioraznolikosti

(26) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) i odjeljkom 2.5. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Mjerama potpore klimatskim cijevima dodijeljeno je 60,9 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana, izračunato u skladu s metodologijom iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2021/241. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetski i klimatski plan 2021.–2030..

(27) U planu za oporavak i otpornost Luksemburga snažan je naglasak na zelenoj tranziciji. Znatan dio ulaganja bit će namijenjen projektima u tom području. Plan sadržava mjeru koja se sastoji od inovativnog uvođenja kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na određenoj lokaciji. Luksemburg će uspostaviti program potpore za mjesta za punjenje električnih vozila. Poduprijet će i mjere za zaštitu i obnovu bioraznolikosti konvencijama između vlada i općina. Drugi izazovi, kao što je energetska obnova zgrada, nisu istaknuti ni u jednoj investicijskoj mjeri i to je u velikoj mjeri objašnjeno u kontekstu niskog maksimalnog financijskog doprinosa. To vrijedi i za razvoj infrastrukture javnog prijevoza, koji međutim Luksemburg provodi neovisno o potpori koja se pruža na temelju Uredbe (EU) 2021/241.

(28) Općenito, očekuje se da će mjere opisane u planu trajno utjecati na zelenu tranziciju. Očekuje se da će mjere znatno doprinijeti napretku nacionalnih klimatskih i energetskih ciljeva kako su utvrđeni u Nacionalnom energetskom i klimatskom planu Luksemburga, za koji su potrebne dodatne mjere. Očekuje se i da će doprinijeti energetskim i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i cilju klimatske neutralnosti Unije do 2050.

Doprinos digitalnoj tranziciji

[4] Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

(29) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) i odjeljkom 2.6. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri (ocjena A) doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Mjerama potpore digitalnim cijevima dodijeljeno je 31,6 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana, izračunato u skladu s metodologijom iz Priloga VII. Uredbi (EU) 2021/241.

(30) Niz mjera uključenih u plan za oporavak i otpornost Luksemburga doprinosi digitalnoj tranziciji. Brojna ulaganja za cilj imaju digitalizirati javnu upravu i usluge kao i zdravstveni sustav, kako bi se povećala njihova djelotvornost, učinkovitost i interoperabilnost. Plan sadržava i ulaganja za razvoj osnovnih i naprednih digitalnih vještina. To bi trebalo potaknuti digitalizaciju i inovacije i pridonijeti zadovoljavanju potreba tržišta rada.

(31) Plan za oporavak i otpornost Luksemburga sadržava i mjere za svladavanje izazova koji proizlaze iz digitalne tranzicije. Jedno od ulaganja je razvoj ultrasigurne komunikacijske infrastrukture koja se temelji na kvantnoj tehnologiji, koja bi trebala doprinijeti sigurnosti osobnih podataka, velikom izazovu tranzicije. Cilj je plana i digitalizacija Agencije za razvoj zapošljavanja (ADEM) kako bi se poboljšala učinkovitost javnih tijela pri zadovoljavanju potreba tržišta rada.

Trajan učinak

(32) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) i odjeljkom 2.7. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 očekuje se da će plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri trajno utjecati na Luksemburg (ocjena A).

(33) Provedba ulaganja i reformi koje je Luksemburg predvidio u svojem planu osmišljena je kao dodatna potpora Luksemburgu u postizanju njegovih dugoročnih ciljeva. Mjere predstavljene u planu usmjerene su na inovativne i održive gospodarske aktivnosti koje imaju veliki potencijal. Brojnim inovativnim projektima Luksemburg diversificira svoje gospodarske aktivnosti, otvara nove mogućnosti za ulaganja i okreće se otpornijem rastu. Osim toga, cilj je plana za oporavak i otpornost pružiti primjeren odgovor na trenutačnu zdravstvenu krizu, koja će vjerojatno pogoršati postojeće nejednakosti. Trajni učinak plana može se pojačati i sinergijama između plana i drugih programa, među ostalim onih koji se financiraju iz fondova kohezijske politike.

(34) Sva tri stupa plana za oporavak i otpornost imaju za cilj strukturne promjene politika. Inicijative kojima se promiču digitalne vještine imaju za cilj jačanje i diversifikaciju profesionalnih vještina tražitelja zaposlenja i zaposlenika koji rade po programima skraćenog radnog vremena, s posebnim naglaskom na razvoju digitalnih vještina. Dugoročnije gledano, reforme uključene u plan kojima se potiče cjeloživotno učenje i poboljšava usklađenost osposobljavanja s potrebama tržišta rada trebale bi učiniti tržište rada otpornijim. Mjere uključene u plan trebale bi doprinijeti poboljšanju otpornosti i učinkovitosti zdravstvenog sektora otklanjanjem problema manjka zdravstvenih djelatnika i nedostatka vještina, promicanjem boljeg upravljanja i digitalizacije zdravstvenog sektora, uključujući telemedicinu. Očekuje se da će mjere za ubrzavanje dekarbonizacije prijevoza pozitivno doprinijeti zelenoj tranziciji promicanjem upotrebe obnovljivih izvora energije i otvaranjem novih „zelenih” radnih mjesta. Osim toga, kako bi gospodarstvo postalo transparentnije i pravednije, reforme uključene u plan usmjerene su na jačanje pravnog nadzornog okvira za borbu protiv

pranja novca i financiranja terorizma. Stoga se može zaključiti da se očekuje da će reforme i ulaganja dovesti do trajne strukturne promjene relevantnih politika.

Praćenje i provedba

(35) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) i odjeljkom 2.8. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.

(36) Luksemburg je predstavio pouzdan sustav revizije i kontrola s jasnom institucijskom strukturom, raspodjelom zadaća i mehanizmima izvješćivanja koji bi trebali osigurati temeljito praćenje provedbe ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Uprava za ekonomske i proračunske poslove Ministarstva financija u cijelosti je odgovorna za plan i djeluje kao jedinstvena kontaktna točka za Komisiju. Ta služba, koja djeluje kao služba za upravljanje, odgovorna je i za sastavljanje zahtjeva za plaćanje i izjava o upravljanju te koordinira i prati provedbu plana za oporavak i otpornost. Služba za upravljanje odgovorna je za objedinjavanje svih informacija koje se odnose na pokazatelje, za koje također provodi provjere dosljednosti, i općenitije, kontrolu kvalitete. Luksemburg je naveo da je IT sustav za upravljanje i izvješćivanje o ključnim etapama i ciljnim vrijednostima u izradi, kako bi se ispunili posebni zahtjevi u pogledu upravljanja i izvješćivanja opisani u planu. U skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241, Luksemburg bi trebao provesti tu mjeru kako bi ispunio zahtjeve iz članka 22. te uredbe i u prvom zahtjevu za plaćanje potvrditi status njezine provedbe. Provest će se posebna revizija sustava. U izvješću bi trebalo analizirati sve utvrđene nedostatke i korektivne radnje koje su poduzete ili planirane. Time bi se osiguralo da sustav Luksemburga ispunjava relevantne zahtjeve. U skladu s time uvedena je ključna etapa da se osigura da je sustav proveden prije nego što se podnese prvi zahtjev za plaćanje.

(37) Glavni inspektorat za financije (*Inspection Générale des Finances* — „IGF”), koji je i revizorsko tijelo za fondove s podijeljenim upravljanjem, trebao bi djelovati kao revizorsko tijelo za provedbu plana. Na temelju odluke Luksemburga o podnošenju jednog zahtjeva za plaćanje godišnje, revizorsko tijelo trebalo bi svake godine provesti revizije operacija i reviziju sustava, koje će rezultirati godišnjim revizorskim izvješćem. U tom će izvješću ocijeniti funkcionira li djelotvorno sustav upravljanja i kontrole, kako bi se dostavila razumna jamstva da su ključne etape i ciljne vrijednosti navedene u zahtjevima za plaćanje podnesenima Komisiji ispravni. Revizorsko tijelo neovisno je od službe za upravljanje, čime se jamči primjereno odvajanje funkcija.

(38) Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantni su i za mjere koje su već dovršene i koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe. Postupno ostvarenje tih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri potrebno je da bi se opravdali zahtjevi za plaćanje.

(39) Države članice trebale bi osigurati da se financiranje u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2021/241. U okviru Instrumenta za tehničku potporu može se zatražiti tehnička potpora kako bi se državama članicama pomoglo u provedbi njihova plana.

Troškovi

(40) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) i odjeljkom 2.9. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost koje je u planu dostavila država članica u donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo i u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

(41) Za svaku reformu i ulaganje u planu za oporavak i otpornost Luksemburg je dao objašnjenje i dostavio dokumentaciju za procijenjene troškove. Primljene informacije o troškovima općenito se smatraju potpunima i razumljivima, iako su se za neke mjere mogli dostaviti dodatni dokazi i bolje objašnjenje temeljnih pretpostavki kako bi se dobila ocjena A. Generalni inspektorat za financije (IGF) provjerio je sve mjere iz plana za oporavak i otpornost kako bi se osiguralo da su procijenjeni troškovi razumni i uvjerljivi. Međutim, nisu podneseni nikakvi dokumentirani dokazi te provjere. Na temelju primljenih informacija procijenjeni su troškovi donekle „razumni” za veliku većinu reformi i ulaganja. Luksemburg je općenito dostavio ograničene povijesne i usporedive informacije o troškovima za potrebe ocjene uvjerljivosti procijenjenih troškova. Za mjere započete nakon 1. veljače 2020. dostavljeni su računi, natječajna dokumentacija i projektni planovi planiranih ulaganja. Stoga su procijenjeni troškovi za veliku većinu reformi i ulaganja donekle „uvjerljivi”. Konačno, procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost u skladu su s načelom troškovne učinkovitosti te su razmjerni očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

(42) Luksemburg je dostavio dovoljno informacija i dokaza da iznos procijenjenih troškova reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost koji se treba financirati na temelju Uredbe (EU) 2021/241 nije obuhvaćen postojećim ili planiranim financiranjem od strane Unije.

Zaštita financijskih interesa

(43) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) i odjeljkom 2.10. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i jačanje usklađenosti s pravom EU-a, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu financija Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća.

(44) Kad je riječ o sprečavanju, otkrivanju i ispravljanju ozbiljnih nepravilnosti, plan opisuje nacionalnu organizacijsku strukturu koja obuhvaća zadaće koje treba provesti na temelju mapiranja rizika, odgovornosti te načine za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje prijevara, korupcije i sukoba interesa gdjegod se pojavili. Primjena jedinstvenog alata za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika koji će Komisija staviti na raspolaganje također je potvrđena. Rezultate kontrola trebalo bi sažeti u izvješću sastavljenom prilikom kontrole rashoda. Međutim, još nisu uspostavljeni svi postupci za zaštitu financijskih interesa Unije opisani u planu i očekuje se da će se dovršiti u četvrtom tromjesečju 2021. U skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241, Luksemburg bi trebao provesti te postupke kako bi ispunio zahtjeve iz članka 22. te uredbe i u prvom zahtjevu za plaćanje potvrditi status njihove provedbe. Time bi se osiguralo da sustav Luksemburga ispunjava relevantne zahtjeve.

U skladu s time uvedena je ključna etapa da se pruži jamstvo o zaštiti financijskih interesa Unije prije nego što se podnese prvi zahtjev za plaćanje.

(45) Posebne mjere provedene su za provjeru usklađenosti s pravilima koja se odnose na javnu nabavu, radi sprečavanja korupcije i zaštite financijskih interesa. Revizijski pristup Glavnog inspektorata za financije trebao bi se temeljiti na godišnjoj reviziji sustava, koja obuhvaća sustav za izvješćivanje o ključnim etapama i ciljnim vrijednostima i sustav unutarnje kontrole za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje prijevara, sukoba interesa, korupcije i dvostrukog financiranja, i godišnjim revizijama operacija na temelju odgovarajućeg uzorka.

Koherentnost plana

(46) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) i odjeljkom 2.11. Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241 plan u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.

(47) Plan za oporavak i otpornost Luksemburga sadržava osam komponenata koje čine uravnoteženu kombinaciju ulaganja i reformi. Svaka komponenta sastoji se od koherentne kombinacije mjera i u sinergiji je s ostatkom plana. Na taj način ulaganja i reforme iz plana, bilo u istoj komponenti ili u različitim komponentama, međusobno se jačaju i nadopunjuju i nijedna mjera nije u suprotnosti niti umanjuje djelotvornost druge mjere.

Ravnopravnost

(48) Jednake mogućnosti u obliku jednakog pristupa sviju javnoj upravi i osposobljavanju kao i digitalna uključenost uglavnom su uzeti u obzir u strukturi komponente 1.A („Vještine, prekvalifikacije i usavršavanje”) i 3.B („Modernizacija javne uprave”). Osobe sa slabijim digitalnim vještinama, starije osobe i osobe koji ne posjeduju pametni telefon posebno su uzete u obzir pri osmišljavanju mjera koje čine te komponente. Osim toga, ulaganja u telemedicinu kao dio komponente 1.B („Povećanje otpornosti zdravstvenog sustava”) osiguravaju dostupnost usluge telefonom i e-poštom kako bi se digitalna uključenost omogućila osobama sa slabijim digitalnim vještinama i starijim osobama. Konačno, reforma pakta o stanovanju 2.0 u komponenti 1.C („Povećanje ponude javnog cjenovno pristupačnog i održivog stanovanja”) ima za cilj proširiti pristup stanovanju kućanstvima s niskim primanjima koja se suočavaju s poteškoćama pri kupnji ili najmu stambenih objekata na privatnom tržištu.

Samoprocjena sigurnosti

(49) Samoprocjena sigurnosti u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 nije dostavljena jer ju Luksemburg nije smatrao potrebnom.

Prekogranični i višedržavni projekti

(50) Znatan iznos u okviru plana za oporavak i otpornost dodjeljuje se ulaganju u kvantnu komunikacijsku infrastrukturu, koja je dio inicijative za europsku kvantnu komunikacijsku infrastrukturu (EuroQCI). To ciljano financiranje i ulaganje usmjereno je na strateško područje, kako je utvrđeno u ažuriranoj europskoj industrijskoj strategiji i doprinijet će jačanju kapaciteta i utvrđivanju temelja za povećanje otpornosti. Izgradit će novi ekosustav Luksemburga stvaranjem visoko kvalificiranog znanja i radnih mjesta u naprednoj digitalnoj tehnologiji. Uključit će i

razvoj i uvođenje prekograničnih veza između susjednih nacionalnih kvantnih komunikacijskih mreža.

Postupak savjetovanja

(51) Nacrt plana za oporavak i otpornost predstavljen je parlamentarnom odboru za financije i proračun, a povratne informacije uključene su u završnu verziju plana. Nakon što ga je donijela vlada, plan je predstavljen relevantnim parlamentarnim odborima, kao i na plenarnoj sjednici. Članovi parlamenta izrazili su svoja stajališta na raspravi koja je uslijedila prije službenog podnošenja plana. Nacrt plana za oporavak i otpornost predstavljen je socijalnim partnerima i oni su iznijeli svoja stajališta o prioritetima koji bi se trebali uzeti u obzir u planu. Nakon što je vlada donijela plan, ponovno je predstavljen socijalnim partnerima. Kako bi se osiguralo da relevantni subjekti preuzmu odgovornost, ključno je da se u provedbu ulaganja i reformi iz plana uključe sva relevantna lokalna tijela i dionici te socijalni partneri.

Pozitivna ocjena

(52) Nakon Komisijine pozitivne ocjene luksemburškog plana za oporavak i otpornost i zaključka da plan u zadovoljavajućoj mjeri ispunjava kriterije za ocjenjivanje utvrđene u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu plana, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje te iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu plana u obliku bespovratne financijske potpore.

Financijski doprinos

(53) Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Luksemburga iznose 93 354 077 EUR. S obzirom na to da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, a procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost niži su od maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Luksemburg, financijski doprinos dodijeljen Luksemburgu za plan za oporavak i otpornost trebao bi biti jednak iznosu procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost.

(54) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 izračun maksimalnog financijskog doprinosa za Luksemburg ažurirat će se do 30. lipnja 2022. U skladu s člankom 23. stavkom 1. te uredbe iznos za Luksemburg trebalo bi sada staviti na raspolaganje za pravne obveze do 31. prosinca 2022. Bude li to potrebno nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa, Vijeće bi na prijedlog Komisije trebalo izmijeniti ovu Odluku tako da se bez nepotrebne odgode uključi ažurirani maksimalni financijski doprinos.

(55) Potpora će se financirati zaduživanjem Komisije u ime Unije na temelju članka 5. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053[5]. Potpora bi se trebala isplatiti u obrocima nakon što Luksemburg u zadovoljavajućoj mjeri ostvari relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene za provedbu plana za oporavak i otpornost.

(56) Luksemburg je zatražio pretfinanciranje u iznosu od 13 % financijskog doprinosa. Taj bi iznos Luksemburgu trebalo staviti na raspolaganje ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o financiranju iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241.

[5] SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

(57) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje ishod drugih postupaka koji se odnose na dodjelu sredstava Unije u okviru drugog programa Unije osim u okviru Uredbe (EU) 2021/241 ili postupaka koji se odnose na narušavanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koji se mogu poduzeti, posebno u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.
Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena plana za oporavak i otpornost Luksemburga na temelju kriterija iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani kojima se Komisiji pruža potpun pristup osnovnim relevantnim podacima utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.
Financijski doprinos

1. Unija Luksemburgu stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne financijske potpore u iznosu od 93 354 077 EUR. Iznos od 76 625 886 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022[6]. Ako se nakon ažuriranja iz članka 11. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241 za Luksemburg izračuna iznos koji je jednak ili veći od tog iznosa, dodatni iznos od 16 728 191 EUR stavlja se na raspolaganje za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.

2. Komisija Luksemburgu stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom. Iznos od 12 136 030 EUR stavlja se na raspolaganje kao plaćanje pretfinanciranja, koje je jednako iznosu od 13 % financijskog doprinosa. Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

3. Pretfinanciranje se isplaćuje ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o financiranju iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241. Iznos pretfinanciranja poravnava se proporcionalnim smanjenjem iznosa obroka za isplatu.

4. Isplata obroka u skladu sa sporazumom o financiranju ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredba (EU) 2021/241, da je Luksemburg u zadovoljavajućoj mjeri ostvario relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost. Ovisno o stupanju na snagu pravnih obveza iz stavka 1., da bi se ispunili uvjeti za plaćanje, ključne etape i ciljne vrijednosti moraju biti ostvarene najkasnije do 31. kolovoza 2026.

[6] Taj iznos odgovara iznosu na raspolaganju za pravne obveze do 31. prosinca 2022. nakon odbitka proporcionalnog udjela Luksemburga u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunatom u skladu s metodologijom iz članka 11. te uredbe.

Članak 3.
Adresati

Ova je Odluka upućena Velikom Vojvodstvu Luksemburg.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik